

NEMZETI
KÖZZSOLGÁLATI
EGYETEM
LUDOVIKA

A 21. századi kihívások és az államszervezet változása

*Dr. Farkas Ádám PhD százados, tudományos munkatárs
Nemzeti Közzolgálati Egyetem Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar*

A 21. századi kihívások esszenciája 1.

*Korunk biztonsági kihívásai **Janus-arcúak.***

Egyszerre vannak jelen a hagyományos kihívások és fenyegetések, valamint azok, amelyek a technológiai bázisuk miatt eltérnek ezektől mind hatásukban, mind kötöttségeikben.

A hagyományosak – hadviselés, hétköznapi értelemben vett bűnözés, hírszerzés, katasztrófák – lényegében évezredek óta a technológia fejlődéséhez igazodva, de meghatározóak és bizonyos törvényszerűségekkel leírhatók.

Az állam léte lényegében ezek elhárítására és a szabályozott együttélés biztosítására irányul, még hozzá a fizikai tér kötöttségei mentén.

A 21. századi kihívások esszenciája 2.

Az **új típusú kihívások azonban** olyan technológiai innovációkon és ezek hatásain alapulnak, amelyekkel

- részben/egészben elválnak a fizikai tér kötöttségeitől és a hagyományosnak mondható eszkalációs/reagálási időktől;**
- klasszikus állami keretek/fellépés nélkül is a hagyományos nyomásgyakorlás/szembenállás hatásaival versengő képességeket mutatnak fel;**
- a polgári élet vívmányainak és kereteinek kihasználására építenek;**
- az állami-társadalmi működés belső stabilitását jelentősen alá tudják ásni;**
- egyúttal pedig az állam fizikai és funkcionális kötöttségein is felül tudnak emelkedni.**

Az új típusú kihívásokban **nem az az igazán új, hogy a különféle katonai, rendészeti, nemzetbiztonsági, gazdasági, politikai, stb. tényezők vegyülnek.**

Nem is az az igazán új, hogy hatalmi célokat nem vagy nem elsősorban katonai eszközökkel próbálnak a szereplők elérni.

A 21. századi kihívások esszenciája 3.

A lényegi újdonság az, hogy

- **rendkívüli mértékben kiszélesedett a titkolt állami és a nem állami beavatkozók köre és ezek cselekvési variációinak száma;**
- **az ellenérdekelt hatások részben/egészben elszakadtak a fizikai tértől és a variációk révén a funkcionális kezeléstől;**
- **miközben a „támadó” fellépés soha nem látott közvetlenséggel tudja befolyásolni a védekezés társadalmi és nemzetközi hátterét.**

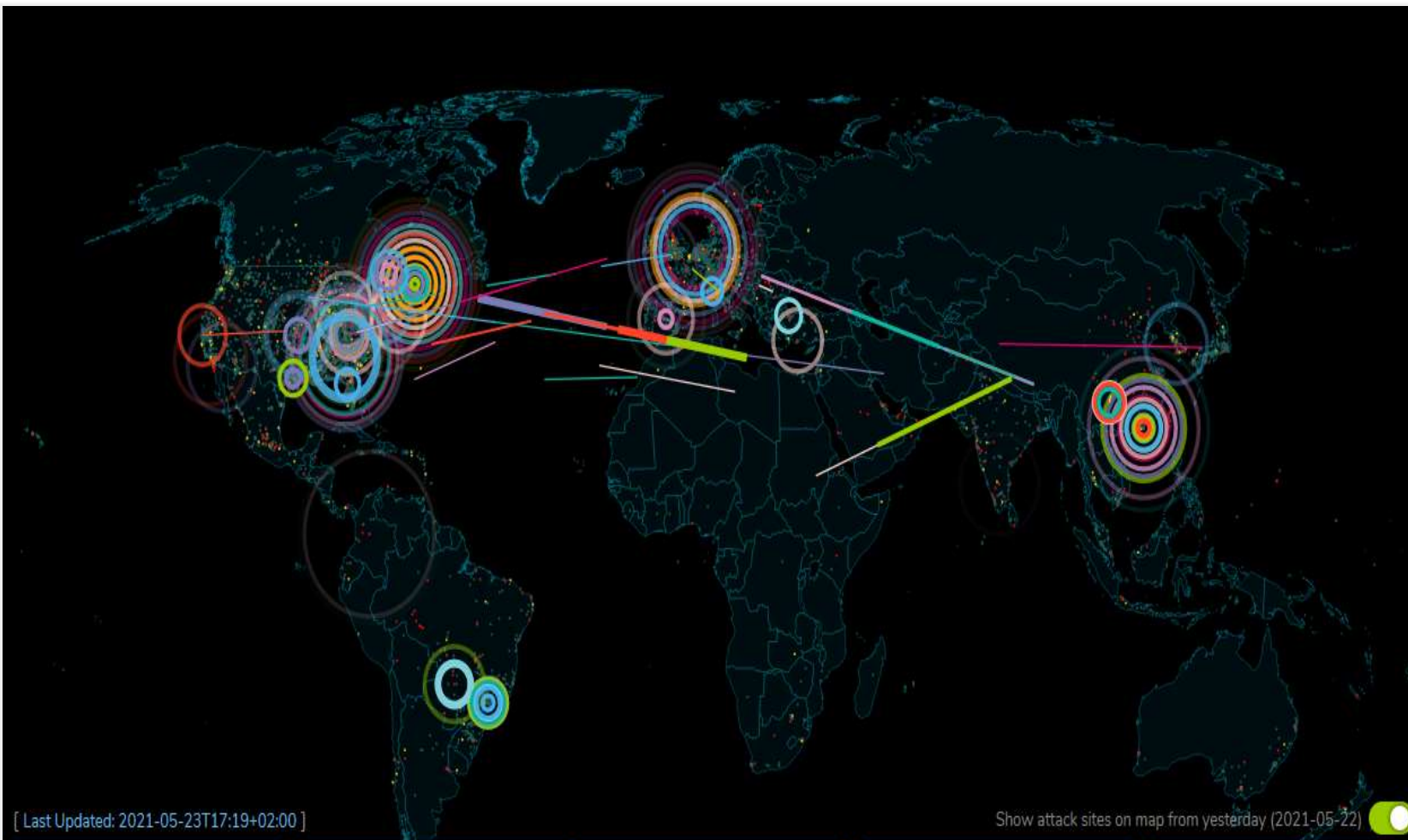
Még mindig a nagyhatalmak mozgásteret a legnagyobb, de egyrésztől élesedik és a hagyományos konvencióktól távolodik az azok közti versengés, másrésztől pedig fokozódik az államfüggetlen szereplők cselekvési lehetősége.

TOP 3 ATTACK ORIGINS	TOP 3 ATTACK TARGETS	TOP ATTACK TYPES	TOP 3 ATTACKER IP ADDRESS	ATTACK SITE STATISTICS ON MAY 22
13.9M France	11.7M United States	33.9M Intrusion	7.39M 158.69.**	1,552 > 100 Attacks/Site
7.48M Canada	6.23M Netherlands	3.59M Malware	4.93M 195.154.**	1,061 > 50 < 100 Attacks/Site
3.34M Indonesia	4.13M United Kingdom		3.45M 195.154.**	11.3K < 50 Attacks/Site

Security Analytics and News

A számok és az előrejelzések magukért beszélnek.

(Forrás: <https://securitycenter.sonicwall.com/m/page/worldwide-attacks>; 2021.05.23.)

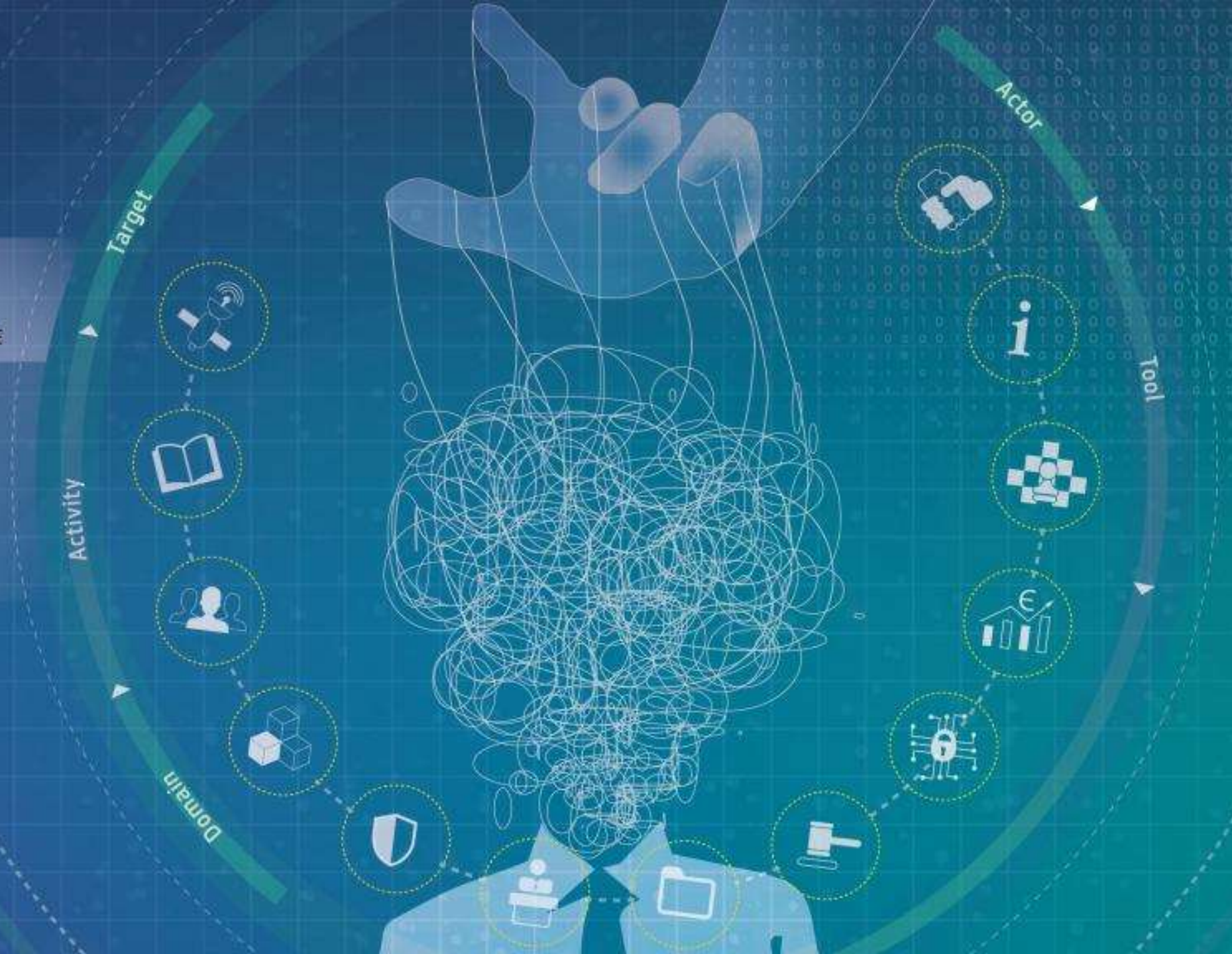

European
Commission

Hybrid CoE

The Landscape of Hybrid Threats: A Conceptual Model

Az államszervezet viszonyulása

Az államra is igazak az evolúció törvényei, hiszen emberek alkotják és működtetik: csak az maradhat fenn és lehet domináns, aki a leghatékonyabban alkalmazkodik a környezethez, sőt igyekszik idővel formálni azt.

Ennek keretében a korai időktől összekapcsolódik a hatalom/politika, a hadviselés, a kémkedés, a kereskedelem, a kultúra, a tudomány és ezek versengésre való használata.

Tartósan sikeressé és felkészültté csak az az állam válhatott, amely ezt az összhangot nem kampányszerűen/pánikszerűen és nem is kiüresedett látszatok szintjén, hanem kultúrája állandó és folyamatosan fejlődő részeként alkalmazta.

A 21. századi környezet és az államszervezet 1.

A mai kihívások értelmezési gyökere a 20. századra nyúlik vissza, a komplex biztonság kérdéséig és a harmadik világháború árnyékából kilépő állami alkalmazkodásig.

1947: USA – National Security Act: épít a funkcionális/ágazati tagoltságra, de rendszerszinten érvényesíti az összkormányzati megközelítést, azóta tartó folyamatos fejlődéssel.

National Security State fogalom és vita, ami egyben a védelmi szféra, illetve az államműködés, az államszervezés és az államtudomány kölcsönhatásos alkalmazásának alapja is.

A modell rendszerszerűsége a politikai sajátosságokhoz igazodva Oroszország és Kína tekintetében is azonosítható.

A 21. századi környezet és az államszervezet 2.

A kormányzati koordináció mellett **erősödni látszik a képességek vegyes alkalmazása és ezekhez a jogi környezet kombinálása is** (UK National Cyber Force).

A civil környezet biztonsági szerepe egyre jelentősebb, amire a haladó védelmi rendszerek a társadalmi kapcsolatoknál lényegesen jelentősebb lépésekkel reagálnak (vállalati környezet; állami-vállalati-felsőoktatási kooperáció és humánerőforrás-kihasználás; civil think tankek alkalmazása; humán tudományok jelentősége; lawfare – legal vulnerability – legal resilience; stb.)

A társadalmi hangulat – és vele a kormányzat és az állami szervek legitimációjának – befolyásolása és az ez elleni védekezés kardinális kérdés lesz.

Az elhalasztott / észre nem vett változási kényszerek teljesítését a biztonsági környezet kikényszeríti, méghozzá egyre inkább a társadalmi-politikai-jogi dimenziók útján. (Ld.: Észt kiberbiztonság; Francia különleges jogrend és védelmi rendszer; drónhadviselés; osztrák titkosszolgálati és terrorelhárítási rendszer; stb.)

internet
viral story
falsification
deception
moral
untruth
debate
made up
evade
journalism
public relations
victim
deflecting
troll
agency
corporation
liar
hashtag
failure
audience
strategy
hoax
communication
information
misconception
misinformation
pathological
contradicted
omission
compulsive
fake news
blog
trick
doctrines
fabrication
campaign
tagging
defamation
lie
misleading
falsehoods
double meaning
microblogging
publicity
deceive
deflector
marketing
social media
meme
fraud
disinformation
protest
ethics
privacy
freedom

hybrid warfare

alternative facts

misinformation

fake news

deceit

misleading

lie

fabrication

doctrines

fraud

disinformation

protest

ethics

privacy

freedom

campaign

tagging

defamation

lie

misleading

falsehoods

double meaning

microblogging

publicity

deceive

deflector

marketing

social media

meme

fraud

disinformation

protest

ethics

privacy

freedom

campaign

tagging

defamation

lie

misleading

falsehoods

double meaning

microblogging

publicity

deceive

deflector

marketing

A 21. századi környezet és az államszervezet 3.

A magyar államszervezet és gondolkodás a védelem és biztonság viszonylatában még a 20. századi adósságok leküzdésén is dolgozik. (Időszakos/krízisindukált gondolkodás; fragmentált rendszerszerűség; képességek összehangolt alkalmazása; különleges jogrend – normál jogrendi válságkezelés; nem katonai / nem fegyveres szektorok védelmi becsatornázása; stb.)

Az aktuális – bár a COVID-19 járványig mellőzött – „divat-téma” a különleges jogrendi rendszerünk hiányosságai és megújítása... de vajon tényleg ez a valódi kulcskérdés a 21. századi környezetben?

A szervezeti és szabályozási keret megnyílni látszik, de különleges jogrend „rivaldafényében”, ami árnyékba szoríthatja

- az **összkormányzati védelmi és biztonsági rendszer és kultúra szisztematikus kiépítését,**
- az **ágazati kultúrák egymásra, környezetre, társadalomra reflektáló megújulását;**
- a **komplex biztonsághoz igazodó szakmai-tudományos háttér szükségességét, vagy**
- a **társadalommal való kölcsönhatás erősítését.**

A feltételezés az, hogy ha egyszer megértjük a részeket, akkor könnyű lesz az egészet felfognunk. [...] Közel vagyunk ahhoz, hogy majdnem mindent tudjuk, amit a részekről tudni lehet. A természet egészének megértésétől azonban ugyanolyan messze vagyunk, mint bármikor korábban. [...]

Manapság egyre inkább felismerjük, hogy semmi nem történik elszigetelten. A legtöbb esemény és jelensége része egy komplex, univerzális kirakós játéknak, amelynek sok-sok darabja egymással kapcsolatban és kölcsönhatásban áll, egymást befolyásolja. [...]

Elkezdtek megérteni a hálózatok fontosságát.”

Barabási-Albert László

De még csak elkezdtük, és a 21. század kihívásaihoz valóban alkalmazkodó államszervezetnek ez lesz a kulcskérdése, a hálózatosság, komplexitás, kölcsönhatásosság, vagyis: a valódi rendszerszerűség; mind gondolkodásmódban, mind szervezeti-szabályozási-működési keretekben.

NEMZETI
KÖZSZOLGÁLATI
EGYETEM
LUDOVIKA

Köszönöm a megtisztelő figyelmüket!